

CHESSIE

4·85

CHESAPEAKEKERHO

TOIMIHENKILÖT - FUNKTIONÄRER

HALLITUS

Puheenjohtaja

Gun Holmström

Sudenkaari 45 as 26, 02580 SIUNTIO AS. Puh. 90-262 580

Varapuheenjohtaja

Anita Soinjoki

Suonotkontie 4 A 9, 00630 HELSINKI, Puh. 90-746 225

Sihteeri

Eeva Pelttari

Kaukotie 14 as 8, 04400 JÄRVENPÄÄ, Puh. 90-291 8639

Muut jäsenet

Irma Koponen

Kaskenkaatajantie 16 A 15, 02100 ESPOO, Puh. 90-466 098

Anita Kankaanpää

Putouskuja 7 C 36, 01600 VANTAA, Puh. 90-536 937

Tapani Koivunen

Porslahdentie 12 as 8, 00960 HELSINKI, Puh. 90-317 171

Rahastonhoitaja

Solveig Bergholm

Suonotkontie 4 B 20, 00630 HELSINKI, Puh. 90-746 534

POSTISIIRTOTILI No. 424 54 - 7

CHESSIE -lehti

Päätoimittaja

Gun Holmström

Toimittajat

Anita Soinjoki

Irma Koponen

ILMOITUKSET

1/1 sivu mk 50,-

1/2 sivu mk 30,-

1/4 sivu mk 20,-

kuv. rast. mk 15,-

KANNESSA: EAST OF EDEN AV KONSALÖ

CHESSIEI NORJASSA JA RUOTSISSA

Siitä lähtien kun ensimmäiset chessiet tuotiin Norjaan, Ruotsiin ja Suomeen 1970-luvulla, on rotu kasvanut hiljalleen.

Norjassa on eniten aikaa ja rahaa satsannut Britt Eli Øvereng (Chesareng's). Hänen ensimmäiset koiransa olivat NUCH Smart's Petter ja Smart's Delta Dequeen. Näillä hän teetti kaksi pentuetta ja niissä syntyneet Int, NUCH, NJCH Chesareng's Anton ja NUCH Chesareng's Anna ovat jatkaneet sukua. Nämä koirat ovat niin sanottua länsirannikon tyyppiä, joka poikkeaa huomattavasti alkuperäisestä itäranikon tyyppistä.

Etelä-Norjassa teetettiin Smart's Mitra nimisellä tuonnilla yksi pentue. Pentueen isä oli Ruotsista tuotu koira.

Yhteensä on Norjassa kuusi eri kasvattajaa tuottaneet uusia chesapeakekandennoutajia. Maahan on tuotu koiria USAsta, Taskasta, Ruotsista ja Suomesta. Joitakin koiria on astutettu Ruotsissa ja Suomessa, ja yksi narttu on keinosiemennetty Hollannissa olevalla uroksella. Norjalaiset koirat poikkeavat edelleen huomattavasti tyyppiltään niistä koirista, joita olemme tottuneet näkemään Ruotsissa, Englannissa ja täällä Suomessa.

Ruotsiin tulivat ensimmäiset chessiet 1970-luvun alkupuoliskolla. Ensimmäinen kasvattaja oli Lars Andersson ja Josta Westerlund, jotka astuttivat narttunsa Chesachobee's Echo NUCH Smart's Petterillä. Tuloksena oli kaksi urospentua, joista S&NUCH Chewonki on nykyään miltei kaikkien ruotsalaisten chessien takana. Tunnetuin ruotsalaisista kasvattajista lienee Marianne Nilsson (Vättlestugans), joka on kasvattanut kahdeksan pentuetta kolmesta eri yhdistelmästä. Thomas Brynillsillä on ollut kahdella nartulla yhteensä kolme pentuetta - neljäs on syntymässä. Neljä muuta chessienomistajaa ovat teettäneet nartuillaan yhden pentueen.

Ruotsalaiset kasvattajat ovat kahta poikkeusta lukuunottamatta pysyneet rodun alkuperäisessä tyyppissä ja joitakin todella korkeatasoisia koiria on saatu aikaiseksi. Valitettavasti ruotsalaisilla kasvattajilla on ollut ongelmia harmaakaihin ja lonkavien kanssa. Joitakin pahoja purentavikoja on myös esiintynyt. Nartut on yleensä astutettu Ruotsissa, mutta kaksi keinosiemennyspentuetta on saatu aikaan. Ruotsiin on viime vuosina tuotu jonkun verran lupaavia narttuja ja tänä talvena sinne tuodaan täysikasvuinen uros Englannista.

Yleisesti ottaen rotu on saanut Ruotsissa ja Norjassa kehittyä sopivassa tahdissa, mutta joitakin hyvin harkitsemattomia yhdistelmiä on tehty. Norjalaisten koirien terveydentilasta ei ole mitään varmaa tietoa, koska tutkimusprosentti (silmit & lonkat) jää alle 20.

Voitane sanoa, että kasvattajien tuotannon laatu vaihtelee aika lailla johtuen osittain siitä, että rotu kokonaisuudessaan on erittäin heterogeeninen, osittain siitä, että jalostusmateriaalin taso vaihtelee melkoisesti, eikä aina osata olla käyttämättä jalostukseen sopimattomia koiria.

Suomalaisten chessien kasvatukseen palaan ensi vuonna, jolloin on kulunut kymmenen vuotta siitä, kun ensimmäinen chesapeakekandennoutaja saapui maahamme.

Lopuksi haluaisin toivottaa kaikille Chesapeakekerhon jäsenille oikein Hyvää Joulua ja Menestyksestä Vuotta 1986.

JOULUSATU

CHESSIE-lehden joulunumerossa 1982 kerroimme chessieyhdyshenkilöstöstä, joka sijaitsi Chesapeakealahden rannalla. Sadussa olivat päähenkilöinä köyhä chessieperhe, johon kuului isä Edward, äiti Mathilda, heidän kotona asuvat poikansa Honker ja Heron sekä Suomeen myydyt lapsensa Kielo ja Jalmari. Sadun saavuttaman valtaisan suosion johdosta päätimme jälleen kerran viedä teidät Chesapeakealahden rannoille seuraamaan, miten tuo meille niin rakas perhe viettää jouluaan. Sulkekaa siis silmännne (kuvaannollisesti tietenkin), nojautukaa mukavasti taaksepäin tuolissanne ja antakaa mielikuvituksenne lentää ...

Aattoamuna äiti Mathilda lähetti Honkerin ja Heronin hakemaan joulukalkkunan paikallisesta supermarketista. Poikien rymistelyä ulos, äiti katseli ikkunasta heidän railakasta menoaan. Hänen mieleensä muistui joulu joitakin vuosia sitten, jolloin perhe oli ollut niin köyhä, ettei heillä ollut varaa juuri ruokaankaan. Nyt heidän taloutensa oli huomattavasti parempi, osaksi dollarin nousun takia, osaksi siksi että vesilintukanta oli elpynyt. Honker ja Heron olivat nimittäin jo tarpeeksi vanhoja työskennelläkseen metsästäjien apulaisina ja kantoivat näin kortensa kekon. Niin, sillä kertaa heidän joulunsa olisi muodostunut varsin ankeaksi elleivät Jalmari ja Kielo olisi tulleet Suomesta kinkkuineen ja lahjoineen. Mathilda huokaisi raskaasti, tämän joulun lapset viettäisivät Suomessa. Hän katsoi takan reunuksella olevia pronssista valettuja näköispatsaita Jalmarista ja Kielosta. Ne olivat ehtineet juuri jouluksi perille. Patsaiden mukana tuli kirje, jossa lapset toivottivat Hyvää Joulua ja kertoivat saaneensa patsaat puoli-ilmaiseksi eläkkeellä olevalta taitelijaprofessorilta. Näköispatsaat kun eivät kuulemma olleet kovinkaan suuressa huudossa Suomessa nykyään ...

Tällä välin Honker ja Heron olivat jo ehtineet erälle suoalueelle ja he kinastelivat parhaillaan siitä, kannattaisiko käydä uimassa läheisessä lammessa, joka ei vielä ollut jäässä. Honker olisi halunnut uimaan, mutta Heron oli sitä mieltä, että äidin antama tehtävä olisi suoritettava ensin. Kuten tavallisesti, Honker vahvempana ja itsepäisempänä voitti kinastelun. Honkerin vahvan luonteen arveltiin johtuvan siitä, ettei hän ollut kovin kaunis. Hän oli pieni ja hintelä, pigmentti oli vaalea ja hänellä oli yläpurenta, joka sai hänen s-kirjaimensa suhahtamaan mukavasti. "Shinä shitten olet oikea mamish", hän suhahti isolle, rauhalliselle ja kilttille kaksoisveljelleen, kun he poikkisivat polulta lammen suuntaan. Tuskin he olivat ehtineet lammen reunalle, kun he näkivät jonkun viipeltävän ilman halki ja putoavan hyiseen veteen. "Mikäsh she oli, kanadanhanhiko?" ihmetteli Honker. "Senkin hölmö, eihän noin isoja hanhia ole olemassakaan" sanoi aina niin käytännöllinen Heron. Veden loiske ja lotina oli valtaisa, kun veteen tippunut kömpi rantakiville. Pojat näkivät valkopartaisten, punapukuisen ukkelin istuutuvan kivelle. "OI, OI, OI, VOI, VOI, VOI" hän voihki. "Ei mutta, sehän on itse joulupukki" sanoi Heron. "Mitäsh she täällä tähän aikaan tekee?" ihmetteli Honker. Samalla vedestä alkoi kömpiä lisää oliota, jotka tietenkin olivat joulupukin porot. "Kas, siinähan on kaksi chesapeakealahden noutajaa" sanoi joulupukki kiinnostuneena ja tietävänä, mutta purskahti heti taas vaikeroimaan. "Mikä ihme shinua vaivaa herra joulupukki?" kysyi Honker ensi hämmästyksestä toivuttuaan. Heron ujompänä virnuili arasti veljensä selän takana ja uskaltautui kysymään: "Mistä sinä tänne tupsahdit?"

Joulupukki alkoi kertoa: "Jo Korvatunturilta lähtiessämme johtajaporoni, Petteri Punakuono, valitti väsymystä ja sen nenä punoitti tavallistakin enemmän. Koko matkan olemme horjuneet puolelta toiselle ja tähän meidän menomme nyt päättyi, mutalampen Chesapeakealahdelle. Voi, voi, kaikki maailman elävät jäävät ilma lahjojaan, sillä tuossa ne nyt kelluvat keskellä lampea enkä saa niitä ylös." Honker ja Heron katsoivat toisiaan. Honker rohkeana sanoi: "Me kyllä haemme ne shieltä, olemme noutavia koiria ja pehmeäshuishia, joten emme vahingoita pakettejasi." "Todellakin!" joulupukki innostui. "Kun hätä on suurin, on apukin lähellä. Olenhan minä lukenut teistä chesapeakealahden noutajista, onni onnettomuudessa että putosin juuri tänne." Honker ja Heron ryhtyivät työhön, he syöksyivät empimättä kerran toisensa jälkeen hyiseen veteen, kunnes valtava lahjaröykkiö oli rannalla. Joulupukin ilme loisti

tyytyväisyyttä, kunnes hän havahtui kuuntelemaan ympäriltään kuuluvia aivastuksia. Porot seisovivat synkkinä nenät ja silmät vuotaen surkean näköisinä. "Enhän minä mitenkään pääse jakamaan lahjoja, porot ovat todella sairaita. Eiväthän ne voi liittää halki pakkasviimojen noin kuumeisina ja nuhaisina." Joulupukki jäi onnettomana tujottamaan Honkeria ja Heronia. Yhtäkkiä Airamin hehkulamppu syttyi joulupukin päällä. - "Mutta tähän olette ihanan punanenäisiä, voisitteköhän te auttaa minua tässäkin asiassa? Varsinkin sinun nenäsi on todella loistava", hän sanoi osoittaen Honkeria. "Tehän voisitte valaista matkani maapallon ympäri." "Eiväthän chessiet osaa lentää", sanoi joulupukki ja Heron kuin yhdestä suusta. "Se ei ole mikään ongelma", totesi joulupukki tyynenä ja vetäisi taskustaan kaksi piparia. "Näiden joulumuorin leipomien taikapiparien avulla Petteri ja kumppanitkin lentävät." "Viedään porot meille lepäämään Mathilda-äidin hoiviin, hänellä on hyvää nuhamiksh-tuuraa joka kyllä parantaa poroshi", sanoi Honker. "Meidän täytyy my hakea kalkkuna kauppiaalta", muisti kiltti Heron.

Tuumasta toimeen, yhdessä he pakkasivat lahjat rekehen, nostivat porot päällimmäiseksi, hotkaisivat piparit (mmmm...osasi se joulumuori leipoa hyviä piparkakkuja) ja lensivät kaupan kautta kotiin. Kyllä Mathilda ja Edward hämmästyivät. Aitojen chessien tapaan he kuitenkin nopeasti käsittivät tilanteen ja ottivat vilustuneet porot sekä muhevan kalkkunan hellään huomaansa. Honker ja Heron lähtivät taipaleelle, lentäen nenät hehkuen ja korvat tuulessa liehuen halki pakkastaivaan.

Aattoillan kallistuessa kohti loppuaan leijaillivat suuret lumihiuataleet hiljalleen Chesapeakealahden yllä. Chessie-perheen pieneen mökkiin olivat kokoontuneet takkatuolen ääreen isä, äiti, Honker, Heron, joulupukki ja porot. Kaikki nauttivat hyvin ansaitsemaansa jouluglögii ja napostelivat nekkuja. "Minun on kyllä vielä kerran kiitettävä teitä korvaamattomasta avustanne", sanoi joulupukki. "Tähän tehtävään ei mikään muu noutajarotu olisi pystynyt", sanoi Honker jännittävän illan ja glögin huumaamana. Silloin oli kuin ukkonen salamoineen olisi täyttänyt pienen huoneen. Mathilda oli vahvoine valkoisine hampaineen antanut aimo nipistykseen pojalleen. "Enkö minä ole yrittänyt sinulle tähdentää, että kaikki noutajarodut ovat yhtä hyviä. En voi sietää rasismia. Ja kehtaatkin vielä jouluna tulla esittämään tuollaisia ajatuksia, kun joulupukkikin on täällä." Honker uikutti surkeana nurkassaan. Joulupukki kuitenkin tyynytteli tilannetta: "Eihän tämä nyt hyvä rouva mitään, poikahan on vain ylikiihottunut jännittävästä päivästä." Hiljaa hän kuitenkin kuiskasi Honkerin korvaan: "Olit kyllä osittain oikeassa, mikään muu noutajarotu ei olisi voinut korvata Petteri Punakuonon punaista nenää. Näin ollen voin vain todeta, että sinä kuonoinesi olet korvaamaton." Tästä kehusta Honkerin punainen nenä tuli entistäkin punaisemmaksi alkaen loistaa lämmintä hohdettaan kaikkiin huoneessa oleviin.

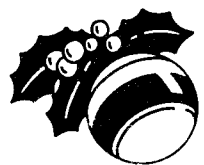
Näin siis päättyi tämä jouluaatto Chesapeakealahdella ja saamme jättää jäähyväiset ystävillemme, kenties tapaamme heidät jälleen ensi jouluna uusien seikkailujen parissa. Miellimme jäi kuitenkin pieni ajatus itämään. "Kaikki noutajarodut ovat yhtä hyviä", kuten Mathilda sanoi. Nythän on kuitenkin olemassa mustaa valkoisella siitä, että chessiet ovat muita kirsun mitan verran parempia, ainakin niin korkean tahon kuin joulupukin mukaan tämä väite pitää paikkansa. Mutta, mutta, sanotaanhan että totuus on tarua ihmeellisempää. Vai oliko se aivan päinvastoin?

JOULURAUHAA KAIKILLE NOUTAJAIHMISILLE

Toivottavat

HUITERO & FACTA

Rauhallista
Joulua ja

Vauhdikasta
vuotta
1986

Molla
Marko
Irma

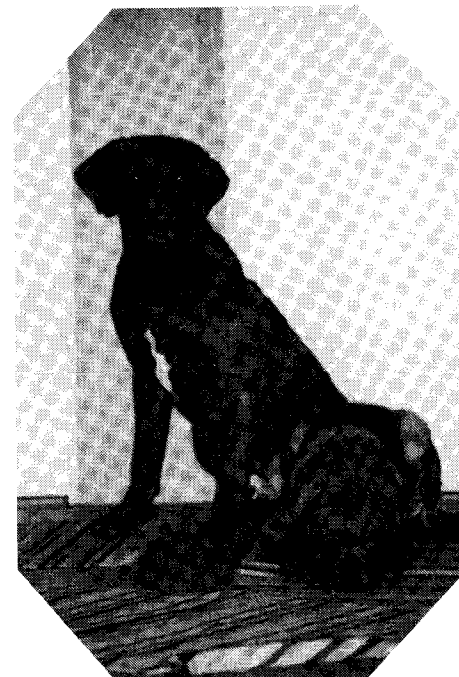

HYVÄÄ JOULUA

ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

OSKARI

VKIINO

"PARHAAT JOULULAHJAT"

JA KANKAANPÄRT

*Rauhallista
Joulua
t: Frida
&
Järviset
Lappenvanta*

Tule Joulu Kultainen

KOMSALÖ KENNEL

HYVÄÄ JOULUA

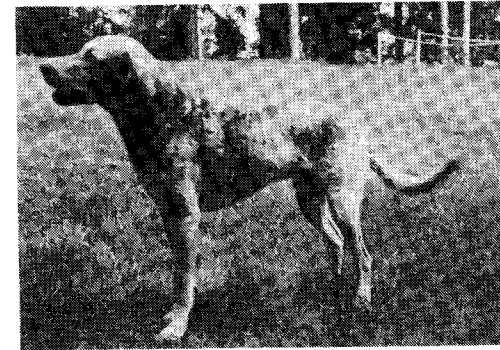
GOD JUL

ESTOY (HIGH NOON JUDGE ROY BEAN) & KASPER

JOULUTERVEHDYS

PAUKKOSEN PERHELTÄ JA VILLELTÄ
MIKKELISTÄ

*Buen Natale
e felice
Anna Niemi
Sandi
ja
Suamiset*

HYVÄÄ JOULUA JA RIISTAISAA UUTTA VUOTTA
toivovat ROBIN ja Lehtisen perhe

ROBIN ja Teno 1985

HYVÄÄ JA RAUHALLISTA JOULUA
SEKÄ
MENESTYKSELLISTÄ UUTTA VUOTTA.

Toivottavat
KÖSSI ja PELTTARIT
Järvenpäästä

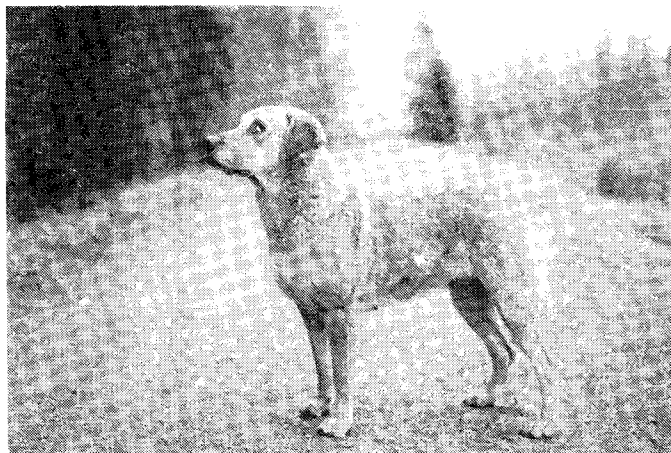
*God Jul
och
Gott Nytt År!*

Rabbe och Wahlbergs familjen i Borgå
önskar alla chessievänner
GOD JUL och GOTT NYTT ÅR

 HYVÄÄ JOULUA
GOD JUL
MERRY CHRISTMAS

t: kennel HIGH NOON

agnes SHARLAND KOMSALÖ CHORTLE

selma VÄTTLESTUGANS VENUS

anita ja
raimo
soinjoki

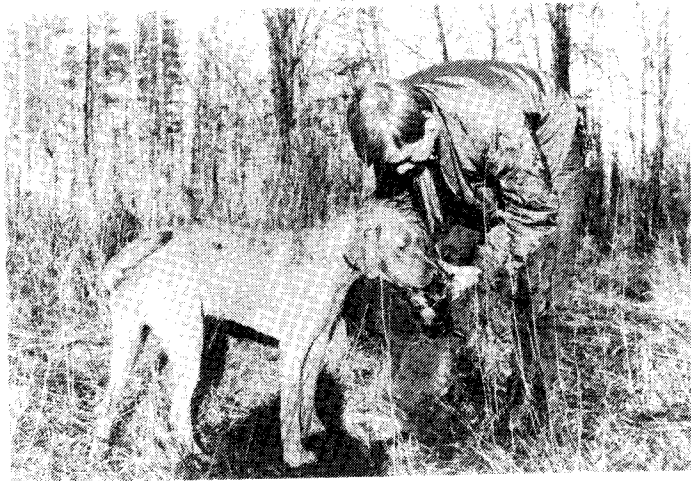

elina + lily

HIGH NOON LILY LANGTRY

**HAUSKAA JOULUA &
METSÄSTYKSEKÄSTÄ**

UUTTA VUOTTA

HANNU,

BERTHA

&

TOPI

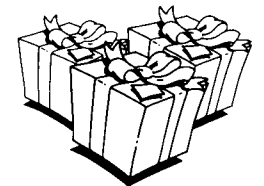
SF MVA **VÄTTLESTUGANS KANSAS**

Näyttelyt: Messukeskus -83 Eeva Rautala sert
Lahti -83 Eeva Rautala sert
Forssa -84 Brit-Marie Brulin sert, cacib

Saavutuksemme -85:
Hyväksytty taipumuskoe, tuo. Paavo Turunen
Reki- ja vetokoiraliiton SF-mestaruuskilpailut:
- hopeaa pitkiltä matkoilta (20 km)
- pronssia lyhyiltä matkoilta (15 km)
Kiirunassa "Fjälldraget" 230 km (24 t.) 2. sija

HAUSKAA JOULUA

TOIVOTTAVAT: MATTI LAHTI JA PERHE

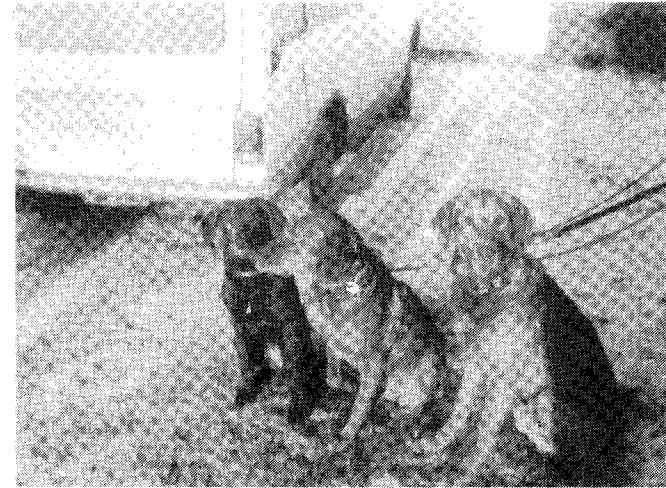
★ JOULUTERVEHDYS CHESSIEVÄELLE ★
★ Oulusta ja Pudasjärveltä ★

Kaija ja Olavi Laakko
Matti Mustonen perheineen
Asta Jama & Jari Mehtälä
Aila Viinikka
Seppo ja Raili Alanen

Lissu, Manta, Hessu ja Reku
Pami ja Popi
Aukusti
Aatu
Ami ja Sissi

ILOISTA JOULUMIELTÄ
ASTA & AUKKU

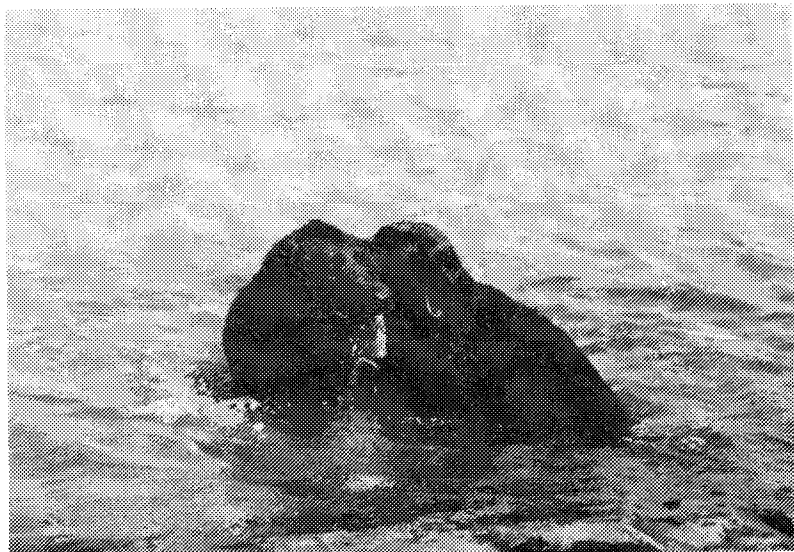
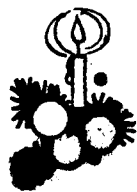

MANTA, LISSU JA HESSU

ADAM, AUKKU, AMI JA MANTA

HYVÄÄ JOULUA

BOSS

NUPPU

TATU

JA EEVA

*Hyvää Joulua
sekä
Onnea ja menestystä
alkavalle vuodelle*

WETTEN

LABRADORINNOUTAJAT

EEVA RAUTALA

Hakolahdentie 2 D 43, 00200 Helsinki 20. Puh. 90-692 6914.

Hyvää Joulua

t. toimitus

NOUTAJAMANIA

On olemassa asioita, joihin ei koskaan pitäisi ryhtyä. Yksi niistä on pentuesisarusten pitäminen kotona. Toinen niistä on uroksen pitäminen, kun ennestäänkin jo omistaa kolme urosta sekä yhden nartun jokaista urosta kohti. Itse asiassa ei koskaan olekaan yhtä narttua urosta kohti, sillä ainoastaan "juoksunartut" lasketaan. Sitä paitsi Savannah'illa ei vielä ole ollut juoksua. Torysta ei ole jalostukseen ja Keltie tarvitsee lepotauon. Näin ollen omistan siis kolme urosta enkä ainoatakaan sopivaa narttua. Tällainen tilanne ainakin oli. - Pidin itselläni kaksi urosta yhdistelmästä Jammer-Keltie. Nyt minulla on siis viisi urosta. Kenenkään ei tulisi omistaa niin montaa urosta. Katastrofi on taattu. Kysykää keneltä tahansa.

Itse asiassa katastrofi on jo täällä. J.J., uroksista lyhytlanteisempi, on kävelevä katastrofi. Pidin Bear'in siksi, että hän on iso, kaunis ja terve. Bear olemuksellaan vakuuttaa minulle, ettei ole minun vikani että J.J. on viettänyt suurimman osan nuoresta elämästään eläinlääkärin odotushuoneessa. Viime käynnillään J.J.:llä oli seitsemän asiaa näytettävännän eläinlääkärille: syyliä kirsussa, ihosieni etukäpälässä, revennyt kynsi takatassussa, kirppuja turkissa, kärpäsenpuremia korvissa, kyhmy niskassa ja ulostenäyte purkissa. Kysymyksessä oli toinen käynti sillä viikolla. Pääni painui häpeästä. Miten kolmessa päivässä voi kasaantua niin paljon asioita?

Syöksyin Bear'in luokse heti kotiin tultuani. Ei syyliä, ei kirppuja, ei ihosieniä, ei repeytyneitä kynttiä eikä kyhmyjä missään. Hetken ajattelin viedä Bear'in eläinlääkäriin vain voidakseni kulkea pää pystyssä jälleen. Taloudellinen tilanteeni pakotti minut harkitsemaan uudestaan. Eläinlääkärit ottavat maksun katsoessaan koiria. Tuomarit tekevät sen ilmaiseksi. Päätin viedä Bear'in näyttelyyn. J.J. saisi jäädä kotiin syyliineen ja karvattomine varpaineen.

Pennut eivät ainoastaan terveydeltään ole täysin erilaiset. Heidän luonteensa ovat myös täysin vastakkaiset. J.J. on kuuliainen, Bear ei ole. Bear rakastaa lapsia, J.J. on välinpitämätön niitä kohtaan. J.J. tulee kutsuttaessa, Bear miettii sitä hetken jääden istumaan, mikäli hän luulee minun kutsuvan hoitaakseni häntä, pestäkseni hänet tai viedäkseni hänet ulos kun hän haluaa olla sisällä, tai viedäkseni hänet sisään kun hän haluaa olla ulkona... Toisin sanoen, J.J. tulee kutsuttaessa, Bear ei.

Bear on välinpitämätön ruuan suhteen, varsinkin oman ruokansa. J.J. ei ole välinpitämätön kenenkään ruokaa kohtaan, varsinkaan omaansa. Bear'in vaeltaessa kupilta toiselle yrittäen löytää jotakin makuhermoja kutkuttavaa, J.J. tekee kierroksen yrittäen hotkia kaiken minkä löytää. Kuten voit arvata, he ovat aivan eri kokoiset,

kuitenkin niin päin, että J.J. on puolet Bear'ista, olotila jonka muuttamiseksi J.J. tekee parhaansa. Ainoa, jonka J.J. on toistaiseksi saavuttanut, on huomattavasti isompi vatsa kuin Bear'illa. Hän joutuu myös kantamaan isoa vatsaansa huomattavasti lyhyemmällä ja heikommilla jaloilla kuin Bear. Painavalla keskiruumiilla on kuitenkin hyvät puolensa. Paini on hyvä esimerkki tästä. Kun J.J. makaa Bear'in päällä, iso vatsa on huomioonotettava seikka.

Bear ja J.J. viettävät iltansa kotona tehden sitä, mitä pennut yleensä tekevät. He katsovat TV:tä pureskellen samalla mattoa, sohvatyynyä tai TV-ohjelmakirjasta. He käyvät riviin muiden koirien kanssa saaden oman osansa popcornista. He ovat erittäin kilttejä pentuja. Tietenkään en enää laita kengännauhoja lenkkitosuihini. Pennut avaavat helposti solmut ja syövät kengännauhoista päät, jolloin niiden pujottaminen takaisin vaikeutuu. En enää jätä takkatyökaluja seisomaan takan viereen. Pennut vetävät takkaharjat ympäri vaalealla matolla päällystettyä lattiaa jättäen hiilenharmaita vakoja jälkeensä. En enää jätä pelejä sohvapöydälle tai kirjoja tuolien käsinojille. En myöskään jätä tietokonetta, joka on puoliksi ohjelmoitu, seinään kytkettynä. Pennut syövät pelejä ja kirjoja samalla ruokahallulla kuin he pistävät maksaa ja keksejä poskeensa. He pystyvät pyyhkimään tietokoneohjelman yhdellä ainoalla pienellä puraisulla. Tätä tapahtuu koirille, ellei heidän talonsa ole tyhjennetty sohvista, kirjoista ja sähköjohtoista. Toinen vaihtoehto on, että heidän talonsa tyhjennetään koiranpennuista.

Viimeksi mainittua tilannetta on vaikea kuvitella. Kaikillahan on koiranpentuja olohuoneessa, eikä totta.

Susan D. Sandberg

Lainattu RETRIEVER INTERNATIONAL -lehdestä Winter/1984.

Käännös A.S.

Kynsien leikkaaminen

on helppoa jos sen osaa...

Miksi ?

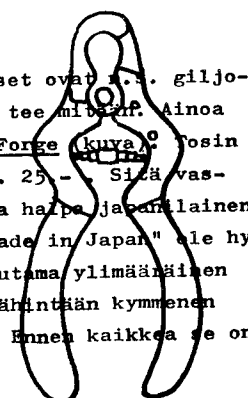
Useat koiranomistajat ovat autuaan tietämättömiä siitä, että koiran kynnet on säännöllisesti tarkastettava ja tarvittaessa leikattava. Liian pitkät kynnet aiheuttavat ajanmittaan koiralle kävelyvaikeuksia sekä pakottavat varpaat luonnottomaan asentoon. Näyttelyissä näkee harmittavan usein leikkaamattomien kynsien aiheuttamia 'haravarpaita'. Tarpeeksi kasvettuaan kynsi yleensä lohkeaa kerralla aiheuttaen verenvuotoa ja tuskaa.

Milloin ?

Kynsien kasvu on kovin yksilöllistä. Joillain koirilla kulumisen pitää kynnet jatkuvasti sopivan pituisina, toisilta taas kynnet on leikattava joka toinen viikko. Täysikasvuisen noutajan kynnet olisi tarkastettava ainakin kuukauden välein. Pitempi aikaväli ei ole hyväksi, sillä tällöin koira alkaa suhtautua epäluuloisesti ja aristellen leikkaamiseen, josta saattaa kehittyä oikea isännä ja koiran välinen valtataistelu. Pentujen kynnet onkin hyvä leikata aluksi vaikkapa kerran viikossa juuri totuttamisen vuoksi. Tästä johtuen kirjoittajan vanhemmat koirat tulevat pyytämättä antamaan tassua kun saksot otetaan esiin. Mikäli isännä puuttuu pontta saada rimpullevan koiransa kynnet leikatua on turvaututtava kokeneen kasvattajan tai eläinlääkärin apuun. Missään tapauksessa asiaa ei saa jättää vain siksi että: "Se ei anna !"

Millä ?

Tavallisimmat markkinoilla olevat kynsisaksot ovat n. s. giljoitiinimallia. Sanottakoon heti, että niillä ei tee mitään. Ainoa luotettava kapine on amerikkalainen Millers Forge ^{kuvassa} josin sitä on vaikea saada. Hinta on tavallisesti n. 25 - . Sitä vastoin kaikilta "kennelosastoilta" on saatavissa halpa ja japanilainen jäljitelmä, mutta tässäkin tapauksessa ei "Made in Japan" ole hyvän laadun synonyymi. Kannattaa investoida muutama ylimääräinen kymppi, sillä Millers kestää kennelkäytössä vähintään kymmenen vuotta ja yhden koiran omistajalla ikuisesti. Ennen kaikkea se on koiralle hellävaraisin.

Miten ?

Kirurgiset toimenpiteet vaativat anatomian tuntemusta. Koiran kynnen anatomiaan voi syventyä lukemalla Koiramme-lehden numerossa 5/71 ollut el.lääk. Per Viriden'in erinomainen artikkeli. Jotta myös muut noutajanomistajat kuin vain kirurgit pääsisivät leikkaamaan kynsiä, teemme seuraavassa karkean anatomian yksinkertaisuksen: Kynnen muodostavat ydinosa ja sitä ympäröivä, alhaalta auki oleva sarveisosa. (Kuvat 1 ja 2) Tämän tiedon nieltymme voimme siirtyä leikkaamiseen.

Koira on paras asettaa lattialle selälleen tai kyljelleen. Leikkaaja asettuu koiran taakse, jotta hän näkisi kypäliän alapuolelta. Yksi avustajista pitäävoimiansa mukaan huolta muista kypälistä ja toinen avustajista pitelee koiran päätä jutellen silleen vuoroin uhkaavasti, vuoroin rauhoittavasti ja kaikkea siltä väliiltä.

Oikea ote kypälistä selviää kuvasta 2 : Etusormi tukee kynttä yläpuolelta ja peukalo painaa pähkimistä. Kynsi katkaistaan sen verran ydinosan etupuolelta, että saksot eivät vahingoita sitä. (Ka. kuvat 1 ja 2) Millers-saksissa oleva levy on syytä kääntää sivuun, jotta näkisi kunnolla, mistä leikkaa. Ytimeen leikkaaminen aiheuttaa verenvuotoa ja kipuja puhumattakaan vaikeuksista vastaisuudessa koiran muisteillessa edellistä pahoinpitelyä.

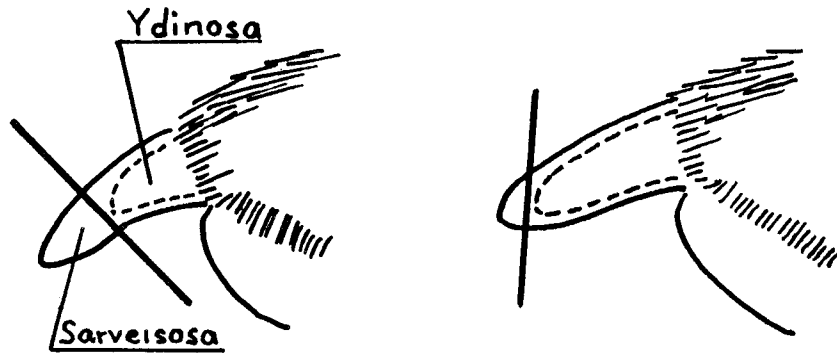
Vaikka saksot eivät ottaisikaan ytimeen, saattaa tottumaton koira ulista ja vinkua. Tästä ei kuitenkaan pidä väliittää.

Vanhemman koiran ollessa kyseessä voi olla vaikeata nähdä mihin ydin päättyy. Tällöin on leikattava vähän kerrassaan, korkeintaan 1 mm, kunnes ydin erottuu. Varmempaa on lopettaa liian aikaisin kuin leikata vahingossa ytimeen. Vanhemman koiran kynsi voi myös olla hyvin paksu ja voimakas, ja ydin pitkäksi kasvanut. Tällöin leikataan kuvan 3 osoittamalla tavalla. Kalliolla tai asfaltilla kävelyttäminen kuluttaa varovasti ydintä, ja parin viikon kuluttua kynsi on jälleen entisen muotoinen. Käsitteily voidaan toistaa kunnes kynsi on sopivan pituinen.

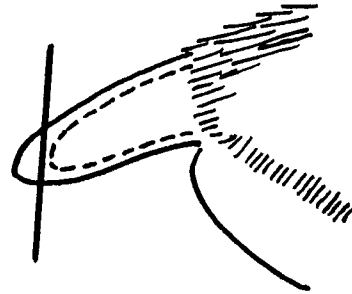
Jos koirallanne on etujaloissa kannukset tallella, on myös nämä muistettava leikata. Kannuskynnet eivät kulu, joten ainakin ne on säännöllisesti leikattava vaikka muut kynnet pysyisivätkin kulumisen ansiosta sopivina.

Kasvattajilla on suuri vastuu kynsileikkauskulttuurin levittämisestä. Pentua luovuttaessaan kasvattajan tulee opastaa ostajaa myös tässä asiassa. Monikohan tämänkin on muistanut ?

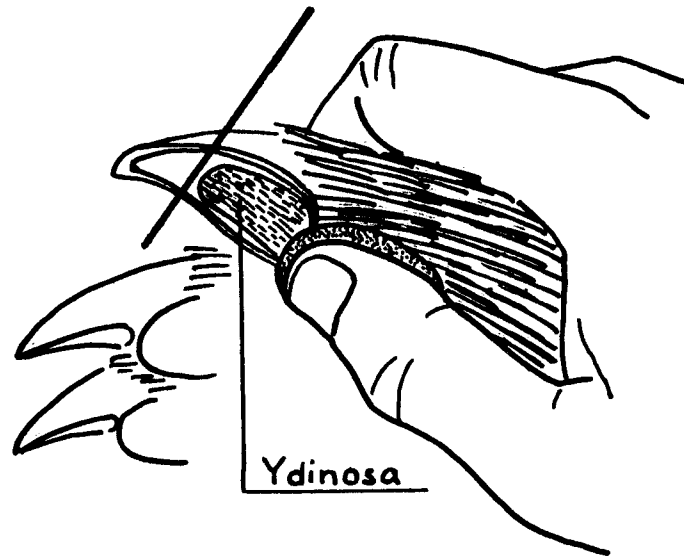
Kasvattaja joutuu itse huolehtimaan pentujen kynsistä imety-

Kuva 1

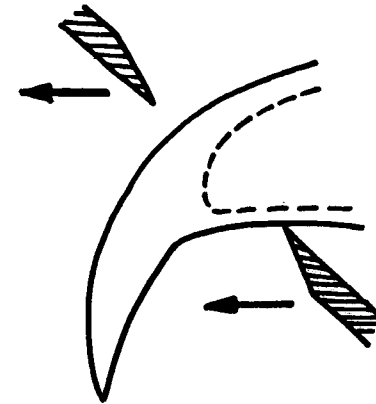

Kuva 3

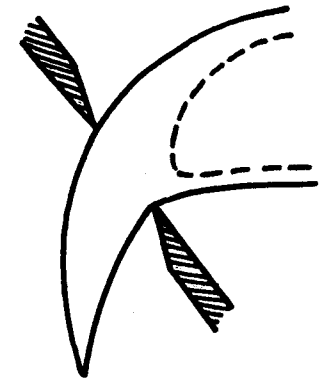

Kuva 2

aikana. Pentujen terävät kynnet raapivat helposti nartun utareet vereslihalle, joten kynnet on leikattava vähintään kerran viikossa. Pienen pennun kynsien leikkaaminen ei ole läheskään niin vaikeata kuin ehkä joku voi kuvitella. Leikkaaminen on paras suorittaa pentujen nukkuessa, sillä kestää aikansa ennen kuin pentu herää rimpullemaan, jolloin on jo ehtinyt leikata useimmat kynnet. Tässäkin on syytä käyttää avustajaa, joka ottaa pennun syliinsä pystyyn. Ote käpälästä on sama kuin isolla koiralla. Tehtävää helpottaa huomattavasti se, että pennun kynnen päähän kasvaa selvä piikki, joka on helppo katkaista vaikka ei näkisikään ydinosaa. Asetetaan saksen terä kynnen juureen ja annetaan terän liukua pitkin kynnen alapintaa (kuva 4 ; suurennettu) kunnes terä tarttuu piikin juureen, mistä kynsi katkaistaan (kuva 5). Tottuneelta tämä menee muutamassa sekunnissa, joten koko pentueen kynsien hoitaminen vie kymmenisen minuuttia.

Kuva 4

Kuva 5

Koiran kynsien leikkaamisesta ei kannata antaa asiantuntijan tehtäväksi vain siksi, että tempu sattuisi tuntumaan vaikealta. Sitä se ei ole. Pienen harjoittelun jälkeen se sujuu jokaiselta, eikä pienestä veripisarasta kannata säikähtää jos sattuisi niin hassusti käymään. Onnea yrityksille.

Teksti ja kuvat: Kenneth Kankkunen